

Miha .Lovse <miha.lovse@gmail.com>

E-novice Vsebinske mreže NVO za zdravje Februar

SZOTK <info@zadihaj.net>
Reply-To: info@zadihaj.net
To: miha.lovse@gmail.com

Wed, Feb 11, 2015 at 1:54 PM

februar 2015

facebook.com/szotk

zadihaj.net
nvozdravje.si

twitter.com/tobakzveza

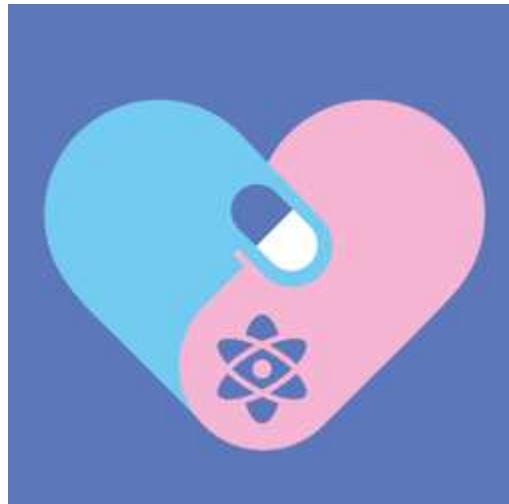
NACIONALNE NOVICE

Svetovni dan boja proti raku

4. februar beležimo Svetovni dan boja proti raku, ki je letos potekal pod geslom Nihče razen nas. Pozornost je usmerjena na štiri področja:

-izbor zdravega življenjskega sloga

- skrb za zgodnje odkrivanje raka
- omogočiti zdravljenje vsem
- povečanje kakovosti življenja

Vodilni zdravstveni strokovnjaki pod okriljem Mednarodne zveze proti raku UICC (SZOTK je polnopravni član) sporočajo, da lahko preko postopnih povečanih investicij rešimo na milijone življenj:

- povečano letno mednarodno financiranje v znesku 18 milijard dolarjev lahko reši tri milijone življenj na leto do leta 2030, in še veliko več v naslednjih desetletjih s preprečevanjem, zgodnjim odkrivanjem in povečano oskrbo za rakave bolnike
- povečane investicije bi lahko nudile tudi lajšanje bolečin v primeru terminalnih bolezni povezanih z rakom
- potrojitev davka na tobak bi zbralo davčne prihodke v višini 400 milijard dolarjev letno in bi lahko spodbudilo eno tretjino kadičev k opustitvi kajenja

Več si lahko preberete na: <http://www.worldcancerday.org/>

Novice iz Nizozemske

Vsako leto na Nizozemskem več kot 19 000 ljudi umre zaradi posledic kajenja in več tisoč jih umre zaradi posledic pasivnega kajenja. Kakor v mnogih državah je kajenje eno izmed glavnih vzrokov visoke umrljivosti in obolevnosti. Nizozemci so ratificirali FCTC v januarju 2005. Aprila 2014 je nizozemska vlada predložila četrto poročilo o napredku. Kot protiutež uradnim vladnim poročilom pa nevladne organizacije opravljajo lastna poročila ter s tem preverjajo ali so vlade v skladu s FCTC konvencijami. Zadnja je bila izdana januarja 2015, ki je hkrati tudi 10 letna obletnica ratifikacije na Nizozemskem.

Več si lahko preberete na: <http://www.ensp.org/node/1116>

Predlog Norveške o univerzalni embalaži tobačnih izdelkov

Predlog norveške vlade pravi, da bi vsi tobačni produkti prodani na Norveškem morali imeti univerzalno pakiranje. Cilj je preprečiti uporabo tobaka in tobačnih izdelkov med otroci in mladostniki, saj ravno na njih vpliva izgled škatlic.

Kajenje med mladimi je upadlo v zadnjem desetletju na 5 % delež 16 – 24 letnikov, ki še kadijo. Opažajo pa tudi visok porast žvečenja tobaka za kar opozarjajo, da tudi predstavlja grožnjo za zdravje saj povzroča raka, diabetes in številne druge resne bolezni.

Predlog bi poskrbel za standardizacijo škatlic in določil tudi obvezne barve (temno zelena) kakor tudi specifikacije za druge elemente oblikovanja. Škatlice ne bodo smele vsebovati logotipe, simbole ter znake, ime podjetja pa bo napisano v naprej določeni pisavi in barvi.

Primer univerzalnih škatlic v Kanadi

Več si lahko preberete na: <http://www.ensp.org/node/1115>

Na Aljaski potrojili davek na cigarete

Skupščina je v ponedeljek zvečer odobrila povečanje lokalnega davka iz enega dolarja na škatlico na tri dolarje. Z obstoječim 5 odstotnim davkom na prodajo in državnim davkom v višini 2 dolarja stane sedaj ena škatlica preko 10 evrov. Skupščina je glasovala tudi za umestitev elektronskih cigaret med tobačne izdelke.

Več si lahko preberete na: http://www.enquireherald.com/2015/02/03/3364964_juneau-triples-tax-on-a-pack-of.html?rh=1

Obvestilo za EPHA člane

Naslednji sestanek Zdravstvenega foruma bo potekal 19. marca v Bruslju. Dogodek je bil dodan Koledarju za javno zdravje, vendar še ni bil uradno potrjen.

Uradna spletna stran: <http://www.eph.org/>

EPHA odgovarja na preiskavo danskega davka na maščobe s strani Evropske komisije

Raziskave so pokazale, da je davek na hrano z visoko vsebnostjo maščobe, na hrano iz mesa, mlečne izdelke in olje učinkovit korak pri doseganju javnega zdravja. Davek na maščobo je Danska uvedla leta 2011 in ga tudi ukinila, kljub določenim pozitivnim učinkom, saj velja za najuspešnejšo evropsko državo pri zmanjševanju smrti zaradi kardiovaskularnih bolezni. Med letom 1985 in 2009 so le-to zmanjšali kar za 70 %, davek pa je pri tem še bolj pripomogel. V kratkem obdobju veljave je zakon doprinesel 170 milijonov EUR davčnih prihodkov, raven porabe maščob znižal za 10–20 % in pokazal resničen potencial pri celovitem izboljšanju prehranjevalnih navad.

Da bi lahko zmanjšali število obolelih in zmanjšali stroške zdravstvene oskrbe EPHA poziva EU in vlado da vzamejo v obzir fiskalne ukrepe v sklopu s priporočili Svetovne zdravstvene organizacije in Organizacije za gospodarsko sodelovanje. Evropska komisija bi morala priskrbeti trdne dokaze, da davek na maščobo preprečuje resne bolezni in izboljšuje naše zdravje. Danska lahko s svojimi pozitivnimi rezultati deluje kot vzgled ostalim državam. Komisija je že začela s preiskavo Danske politike pri prepovedi trans-maščobnih kislin, vendar je bila opuščena. V obeh primerih lahko to privede do zaskrbljenosti, saj lahko tožba Evropske komisije vpliva na politične odločitve drugih vlad in jih morebiti odvrne od pomembnih korakov za zaščito zdravja.

Več si lahko preberete na: <http://www.eph.org/spip.php?article4850>

Raziskave iz Kanade

Stopnja kajenja v Kanadi je najnižjo raven dosegla lani s 15% kadilcev, vendar nacionalna raziskava na temo elektronskih cigaret nakazuje, da jo uporablja kar 20% mladostnikov. Leta 2013 je bilo približno 4,2 milijona rednih kadilcev in 16 odstotkov ali približno 4,6 milijona, v letu poprej.

Med tistimi, starih od 15 do 19, je trenutna razširjenost kajenja 11 % oziroma približno 225.000 mladostnikov v letu 2013, enako kot v letu 2012. Raziskava o tobaku, alkoholu in drogi, ki je bila izvedena na vzorcu 14.500 ljudi je raziskovala tudi uporabo elektronske cigarete. Na splošno je 9 % oziroma 2,5 milijona ljudi, starih 15 let in več dejalo, da so že kdaj poskusili enega.

"To kaže na potrebo po državnem ukrepu glede elektronske cigarete, vključno s pokrajinsko zakonodajo, kot je bila predstavljena v Ontariu in Novi Škotski," je dejal Cunningham.

Več si lahko preberete na: <http://www.cbc.ca/news/health/e-cigarettes-tried-by-20-of-youth-in-national-survey-1.2943237>

V Walesu prepovedali prodajo e-cigaret mladostnikom

Avstralski inštitut za zdravje je izvedel raziskavo, ki je pokazala, da je eden od sedmih kadilcev uporabil elektronsko cigareto v preteklem letu. Največje število uporabnikov je v starostni skupini od 18–24 let s kar 27% kadilcev. Inštitut prav tako meni, da tudi ne-nikotinski okusi tobaka predstavljajo grožnjo za zdravje, saj se jih vdihuje direktno v pljuča, novejši testi pa dokazujejo tudi nizko vsebnost nikotina na teh produktih. V Wales-u želijo prepovedati prodajo elektronskih cigaret mladostnikom mlajšim od 18 let, skupaj z vsemi e-tekočinami, ki jih takšne naprave potrebujejo.

Več si lahko preberete na: <http://www.smh.com.au/nsw/baird-government-to-ban-cigarette-sales-to-children--70-percent-found-to-contain-nicotine-20150207-138i2s.html>

Bristol prepovedal kajenje kar na dveh trgih v centru mesta

Trga, ki se nahaja v Bristolu, Veliki Britaniji bosta postala prva odprta javna prostora, kjer bo prepovedano kaditi. Fiona Andrews, direktorica Smokefree South West pravi, da se v tem delu mesta velikokrat zadržujejo otroci pri igri. Ta novost bo tako poskrbela za okolje brez dima, ki bo služilo v dobrobit družinam in tamkajšnjih otrok. Za več informacij: <http://www.thetimes.co.uk/tto/health/news/article4341370.ece>

Najstniki pri kajenju uporabljajo več različnih tobačnih izdelkov

Opaža se nov trend kajenja pri najstnikih, kjer kajenje cigaret upada, medtem pa se uporaba drugih tobačnih izdelkov povečuje. Raziskava, ki je bila objavljena v Pediatrics in izvedena s strani RTI International je pokazala, da 14.7 % srednješolcev uporablja enega ali več tobačnih izdelkov. Med temi uporabniki, se jih 4.3 % poslužuje kar trem ali več . Med te alternativne izdelke sodijo e-cigarete, pipe, vodne pipe ter tobak z okusom. Takšna oblika kajenja predstavlja zdravstveno grožnjo, saj lahko kombiniranje izdelkov vodi k hujši obliki zasvojenosti, ravnotako pa takšen dim vpliva na akutne bolezni dihal.

Več si lahko preberete na: <http://www.news-medical.net/news/20150208/New-study-finds-that-teen-smokers-use-multiple-tobacco-products.aspx>

Imperial Tobacco predstavlja novo znamko

Multinacionalno tobančno podjetje Imperial Tobacco se bo predstavilo z novo znamko e-cigarete imenovano Jai, ki jo bodo prodajali v specializiranih trgovinah. Podjetje pa ima tudi že obstoječo znamko Puritane, ki pa se oglašuje predvsem kot izdelek za varovanje zdravja. Ta poteza dobro prikazuje dvojnost, ki zadnje čase vlada v tobačni industriji. Na eni strani tobačna podjetja oglašujejo svoje izdelke kot pripomočke, ki dolgoročno pomagajo pri opustitvi kajenja, na drugi strani pa imamo izdelke, ki skušajo narediti kajenje moderno. Kljub vsemu pa še zdaj ne poznamo dolgoročnih zdravstvenih posledic uporabe e-cigaret in so kot take še vedno predmet velike razprave med strokovnjaki za zdravje.

Več si lahko preberete na: <http://www.reuters.com/article/2015/02/04/imperial-tobacco-ecigarette-idUSL6N0VE5JD20150204>

Oxford bolnišnice brez cigaretne dima!

Oxford NHS zdravstveno združenje bo od 3. marca dalje popolnoma prepovedalo kajenje v bolnišnicah in pripadajočih zunanjih

površinah. Prepoved bo torej veljala za paciente, zaposlene in obiskovalce zdravstvenih ustanov. Bodočim pacientom bodo na voljo nikotinski obliži ter pomoč pri opustitvi kajenja.

Več si lahko preberete na: <http://www.bbc.com/news/uk-england-31125331>

Letalsko podjetje British Airways prepovedalo prodajo e-cigaret na letalih

British Airways so prepovedali prodajo e-cigaret na svojih letalih predvsem zaradi neprijetne izkušnje člana posadke, ki so ga pridržali v Katarju saj je s seboj imel elektronsko cigareto. Izdelek je tako bil odstranjen iz prodaje pri letih na dolge razdalje, kjer so ciljne destinacije Katar, Oman, Saudska Arabija in Združeni arabski emirati.

Več si lahko preberete na: <http://www.mirror.co.uk/news/technology-science/technology/british-airways-bans-in-flight-sale-5090099>

Kaj sploh so elektronske cigarete?

Elektronske cigarete vsebujejo nikotinske sestavine, ki pri ogrevanju sproščajo paro. Naprave se polnijo s pomočjo baterij in so lahko oblikovane kot realna cigareta ali pa imajo bolj "moderno" obliko. Vsebnost nikotina je odvisna od produkta. Raziskave na tem področju kažejo, da elektronske cigarete predstavljajo veliko manjšo grožnjo za zdravje kot njena alternativa. Ker pa tobačna idustrija nenehno predstavlja nove produkte in je stvar še vedno v razvoju nam nove raziskave prinašajo tudi drugačne informacije. Novejša poročila opozarjajo na visoke kontrenracije karcenogenega formaldehida, ki se sprošča pri uporabi teh izdelkov.

Več o elektronskih cigaretah si lahko prebete na: <http://theconversation.com/so-your-teenager-is-vaping-e-cigarettes-should->

you-worry-36398

DOMAČE NOVICE

DELAVNICA NA TEMO RAČUNOVODSTVA

Ministrstvo za javno upravo pripravlja izvedbo delavnice na temo računovodstva s poudarkom na knjiženju pavšalnih stroškov oziroma vodenju ločenih knjigovodskih/računovodskih evidenc. Delavnica se bo izvajala v dveh terminih in sicer 13.2. in 19.2.2015.

Več informacij na: <http://www.mju.gov.si/>

Delovna skupina PRiKAZ nadaljuje z delom 12. februarja 2015

Vljudno vabljeni, da se pridružite delovni skupini za oblikovanje javno veljavnega programa PRiKAZ za mlade. Dogodek se bo izvajal 12. februarja 2015, ob 12 uri, v prostorih Zavoda BOB, Robbova 15, 1000 Ljubljana.

Odprt je RaZpIS AMBASADOR ZNANJA.

Mreža MINVOS objavlja natečaj, na podlagi katerega izbirajo nevladne organizacije, ki so imele na področju izobraževanja v letu 2014

poseben doprinos k razvoju kvalitete neformalnega izobraževanja. Prijavljene organizacije se bodo potegovale za laskavi naziv: AMBASADOR ZNANJA. Za več informacij kliknite: <http://minvos.si/razpisi-93896/1348-odprt-natecaj>

Javni razpis za sofinanciranje informativno-komunikacijskih in izobraževalnih projektov nevladnih in humanitarnih organizacij v letu 2015

Na podlagi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leto 2014 in 2015 in Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna RS Urad Vlade RS za komuniciranje objavlja Javni razpis za sofinanciranje informativno-komunikacijskih in izobraževalnih projektov nevladnih in humanitarnih organizacij v letu 2015. Za sofinanciranje projektov je na voljo 70.000 EUR.

Urad s tem razpisom vabi k prijavi projektov, ki bodo obravnavali:

- A. Evropsko leto za razvoj 2015
- B. Boj proti sivi ekonomiji
- C. Boj proti trgovini z ljudmi

Za več informacij si lahko ogledate naslednjo povezavo: http://www.ukom.gov.si/si/komuniciranje_eu_vsebin/sodelovanje_z_nvo/

Peticija za ohranitev javnega zdravja!

Koalicija za ohranitev javnega zdravstvenega sistema je prostovoljna zveza družbenih skupin, ki se zavedajo, da je naše

zdravje dragoceno in da morajo o skrbi za zdravje kot vrednoti, ki je opredeljena z ustavo, odločati ljudje in ne le peščica izbrancev. Nevladne in humanitarne organizacije, sindikati, združenja, gibanja, neparlamentarne stranke in številni posamezniki bomo z demokratičnimi sredstvi, z zbiranjem podpisov in osveščanjem prebivalcev in prebivalcev zahtevali od politike okrepitev solidarnega, dostopnega, kakovostnega in uspešnega javnega zdravstvenega sistema, ki bo ljudem zagotavljal izboljševanje, ohranjanje in krepitev njihovega zdravja.

Za več informacij in podpis peticije: <http://www.javno-zdravstvo.si/glas-podpore.html>

[Kava ob 10h: o širjenju prostovoljstva v šole](#)

Slovenska filantropija se je 29.1. v okviru akcije Kava ob 10 h srečala z vodjo poslanske skupine ZaAB Janijem Möderndorferjem (na sliki). Krovna organizacija na področju prostovoljstva, ki v Slovensko mrežo prostovoljskih organizacij povezuje več kot 1170 članic, je poslancu predstavila pobudo za širjenje prostovoljstva v šole. Za širjenje in razvoj prostovoljstva v Sloveniji je pomemben čim prejšnji sprejem novele Zakona o prostovoljstvu kot tudi Nacionalne strategije na področju prostovoljstva.

Za več informacij: <http://www.prostovoljstvo.org/?t=news&id=1831>

[Postani prostovoljec istrskega maratona!](#)

Za izpeljavo maratona bodo organizatorji Banka Koper 2. Istrskega maratona, ki bo 12. aprila 2015, potrebovali številne prostovoljce, predvsem ob progah, da zagotovijo nadzor nad dogajanjem in varnost tekačev. Prostovoljcem bo zagotovljena oprema za delo, ki ga bodo opravljali, na dan maratona bodo dobili topli obrok in pijačo, posebno razpoznavno majico, ki jo bodo lahko obdržali za spomin, in posebno priznanje organizatorja.

Za več informacij : <http://www.istrski-maraton.si/sl/prva-stran/prostovoljci.html>

E-cigarete povzročajo tveganje za razvoj pljučnice in gripe

Nove študije so ponovno sprožile debate o nevarnosti uporabe e-cigarete. Dim, ki ga takšne naprave sproščajo naj bi oslabil imunski sistem ter pljuča uporabnika, ter tako ustvaril okolje bolj dovzetno za okužbe in bakterije. Največja skrb na tem področju pa je povečano število najstnikov, ki posegajo po elektronskih cigaretah.

Več si lahko preberete na: <https://www.sciencenews.org/article/health-risks-e-cigarettes-emerge>

Srečanje nevladnih organizacij – članic mreže NVO za zdravje

Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo je 1.2015 priredila prvo letošnje srečanje članic Mreže NVO za zdravje v Mobilnostnem centru Maribor. Namen srečanja je krepitev medsebojnih vezi in večanje vpliva mreže nevladnih organizacij na področju zdravja. Predstavili smo projekt »NVO VARUJEJO NAŠE ZDRAVJE«, pobudo za

spremembo tobačne zakonodaje in spremembo zakona o trošarinah, pri čemer bi se večji delež sredstev iz trošarin namenil zdravstveno-preventivnim dejavnostim NVO, hkrati pa omogočil tudi prenos nekaterih javnih storitev na nevladne organizacije. Predstavili smo tudi naše dopolnitve dveh osnutkov akcijskih načrtov Ministrstva za Zdravje:

1 - PROGRAM OMEJEVANJA UPORABE IN ZMANJŠEVANJA ŠKODLJIVIH POSLEDIC UPORABE TOBAČNIH IZDELKOV 2015/16

2 - NAČRT ZA IZVAJANJE STRATEGIJE RS ZA ZDRAVJE OTROK IN MLADOSTNIKOV V POVEZAVI Z OKOLJEM.

Članice projekta NVO varujejo naše zdravje so potrdile usklajene pobude.

Predstavili smo tudi novoustanovljeni Konzorcij vsebinskih mrež NVO Slovenije za boljše delovanje in skupno zastopanje interesov vsebinskih mrež NVO.

Slike s srečanja:

SLOVENSKA ZVEZA ZA JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE IN TOBAČNO KONTROLO

Partizanska cesta 12
2000 Maribor, Slovenija

Tel: +386 5 917 80 76
GSM: +386 61 317 113

info@zadihaj.net
info@tobak-zveza.si

www.zadinaj.net www.tobak-zveza.si

SLOVENSKA ZVEZA ZA JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE IN TOBAČNO KONTROLO

Slovenian Coalition for Public Health, Environment and Tobacco Control

Partizanska cesta 12 | 2000 Maribor | Slovenija | EU | tel: +386 5 917 80 76 | GSM: +386 51 317 113 | info@zadihaj.net | www.zadihaj.net | www.nvozdravje.si | www.facebook.com/szotk | Health NGOs Network | NGOs Protect Our Health Project | Svetovalni center za opuščanje

kajenja/ SCTC Smoking Cessation Counselling Centre | Uradne ure/ Office hours: 8h - 16h

DRUŠTVO MLADI IN TOBAK

Youth Without Tobacco Society

E-pošta je čista. Ne vsebuje virusov in zlonamerne programske kode. [avast! Antivirusna zaščita](#) je aktivna. Prenesite si avast!
Antivirusno zaščito iz www.avast.si.